

Λονδίνο, 14 Μαρτίου 2019

« Προσωρινό δασμολόγιο ΗΒ σε περίπτωση Εξόδου χωρίς συμφωνία»

Η Κυβέρνηση του ΗΒ έδωσε στη δημοσιότητα το βρετανικό δασμολόγιο σε περίπτωση που η χώρα αποχωρήσει από την ΕΕ χωρίς συμφωνία. Το δασμολόγιο αυτό θα ισχύσει για εισαγωγές από χώρες τόσο της ΕΕ όσο και εκτός αυτής. Κύρια χαρακτηριστικά του δασμολογίου είναι ο προσωρινός χαρακτήρας του με μέγιστη διάρκεια ισχύος τους 12 μήνες και η επιλεκτική προστασία που προσφέρει σε συγκεκριμένους τομείς είτε για οικονομικούς είτε για πολιτικούς λόγους. Η βρετανική Κυβέρνηση χαρακτήρισε τις αλλαγές ως μια "μετριοπαθή απελευθέρωση" του δασμολογικού καθεστώτος και ισχυρίστηκε ότι το σχέδιο θα ελαχιστοποιήσει το κόστος για τις επιχειρήσεις και τους καταναλωτές προστατεύοντας παράλληλα τις ευάλωτες βιομηχανίες.

Γενικά χαρακτηριστικά του νέου βρετανικού δασμολογικού καθεστώτος

Στο πλαίσιο του εν θέματι προσωρινού δασμολογικού καθεστώτος, ισχύος 12 μηνών κατ' ανώτατο χρονικό διάστημα, το 87% των βρετανικών εισαγωγών (βάσει αξίας) δεν θα υπόκεινται σε δασμούς, ενώ επί του παρόντος το ποσοστό των βρετανικών εισαγωγών με μηδενική δασμολογική επιβάρυνση ανέρχεται στο 80%. Όμως, σε σχέση με τη δασμολογική επιβάρυνση των προϊόντων από ΕΕ, το 18% των ευρωπαϊκών εξαγωγών (βάσει αξίας) θα υπόκειται πλέον σε δασμούς. Αντίθετα, το 92% των εισαγωγών από χώρες εκτός ΕΕ δεν θα υπόκειται σε δασμούς σε σχέση με το τρέχον 56%.

Ουσιαστικά, **το νέο δασμολόγιο θα ευνοήσει τις εισαγωγές από χώρες εκτός ΕΕ, για τις οποίες μειώνεται η δασμολογική προστασία, σε σχέση με τις εισαγωγές από ΕΕ, όπου η δασμολογική επιβάρυνση αυξάνεται.**

Οι δασμοί θα ισχύσουν μεταξύ άλλων για το πρόβειο κρέας, για ορισμένα γαλακτοκομικά προϊόντα, για λιπάσματα και για καύσιμα. Ωστόσο, τα προϊόντα με μηδενικούς δασμούς περιλαμβάνουν το αλουμίνιο, το χάλυβα, τα μηχανήματα, τα όπλα και τα πυρομαχικά, τα υποδήματα, το χαρτί και τα προϊόντα από ξύλο, γεγονός που αποτελεί πρόκληση για τους βρετανούς παραγωγούς ομοειδών προϊόντων.

Κατηγορίες αγαθών που υφίστανται δασμολογικές επιβαρύνσεις

Υπάρχουν 25 βασικές κατηγορίες αγαθών¹ που θα υφίστανται δασμολογικές επιβαρύνσεις για την προστασία της εγχώριας παραγωγής. Στον τομέα των **αγροδιατροφικών προϊόντων**, επιβάλλονται δασμοί σε προϊόντα κρέατος και ορισμένα γαλακτοκομικά προϊόντα. Στον τομέα της **βιομηχανίας**, προβλέπεται ότι η

¹ **Τρόφιμα & Ποτά (15 κατηγορίες)** (Τυρί, Βούτυρο, Κακάο, Λίπη & Έλαια, Ψάρια, Κρέας (Πρόβειο, Χοιρινό, Βόειο, Πουλερικά), Γαρίφαλα και Βανίλια, Φρέσκα Φασόλια, Ρύζι, Ζάχαρη, Ρούμι, Μπανάνες) **Χημικά & Πλαστικά (5 κατηγορίες):** Βιοαιθανόλη και ελαφρά λάδια, Λιπάσματα, Ελαστικά, Πολυαιθυλένιο, Οικιακά είδη από πλαστικό **Βιομηχανικά Είδη (5):** Αυτοκίνητα, Φύλλα αλουμινίου, Κεραμικά, Ενδύματα και Υφάσματα, Ίνες από γυαλί

βρετανική αυτοκινητοβιομηχανία θα λάβει κάποια προστασία, με ορισμένα εισαγόμενα αυτοκίνητα να επιβαρύνονται με δασμό ύψους 10%. Αντίθετα, τα εξαρτήματα αυτοκινήτων από την ΕΕ θα υπόκεινται σε μηδενικό δασμό, ώστε να μην επιβαρυνθεί η εγχώρια αυτοκινητοβιομηχανία με αυξημένο κόστος εισροών. Αυτοκινητοβιομηχανίες όπως η Volkswagen και η Ford ανακοίνωσαν ήδη θα μετακυλίσουν το δασμολογικό κόστος στον καταναλωτή.

Πέραν της λογικής σε επίπεδο ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, επιβάλλονται, επίσης, δασμοί σε τομείς πολιτικά ευαίσθητους, όπως η **βιομηχανία κεραμικών**. Η τοπική παραγωγή επικεντρώνεται στην πόλη του Stoke on Trent, η οποία είναι μία από τις φτωχότερες του ΗΒ και στην οποία το Brexit έλαβε το υψηλότερο ποσοστό μεταξύ όλων των πόλεων στο ΗΒ.

Αντιδράσεις βρετανικής επιχειρηματικής κοινότητας

Η αντίδραση της βρετανικής επιχειρηματικής κοινότητας, η οποία είναι ήδη εξαιρετικά δυσαρεστημένη με τις εξελίξεις στη Βουλή, ήταν αρνητική, καθώς θεωρήθηκε ως μια ακόμη απόδειξη της ανεπαρκούς πολιτικής διαχείρισης της Εξόδου. Η κριτική εστιάζεται τόσο στην καθυστερημένη ανακοίνωση του νέου δασμολογίου, μόλις δύο εβδομάδες πριν την καθορισμένη ημερομηνία Αποχώρησης, όσο και στην ουσία των ανακοινώσεων.

Ενδεικτικά, η Γενική Διευθύντρια του **Συνδέσμου Βρετανικών Βιομηχανιών (CBI)**, κα Fairbairn, αναφέρθηκε στο νέο δασμολόγιο ως μια «βαριοπούλα» (sledgehammer) που θα επιφέρει σημαντικές απώλειες στη βρετανική οικονομία. Ο εκπρόσωπος του **Ομοσπονδίας Τροφίμων και Ποτών (FDF)** χαρακτήρισε ως επαίσχυντο το γεγονός δημοσίευσης του δασμολογίου δύο εβδομάδες πριν την καθορισμένη Έξοδο και εκτίμησε ότι το δασμολόγιο είναι συγκεχυμένο και περίπλοκο. Ο Adam Marshall, Γενικός Διευθυντής της **Ένωσης Βρετανικών Εμπορικών Επιμελητηρίων (BCC)**, επεσήμανε ότι από το νέο καθεστώς θα μπορούσαν να υπάρξουν "νικητές και ηττημένοι στη βρετανική βιομηχανία από τη μια στιγμή στην άλλη". Καταδίκασε επίσης την έλλειψη διαβούλευσης, προετοιμασίας και υποστήριξης για τις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις. Επίσης, η Πρόεδρος της **Εθνικής Ένωσης Αγροτών (National Farmers' Union)** κα Minette Batters δήλωσε ότι τα αυγά, τα δημητριακά, τα φρούτα και τα λαχανικά δεν θα έχουν καμία προστασία στο πλαίσιο του νέου δασμολογικού καθεστώτος. Ο εκπρόσωπος της **Ομοσπονδίας Μικρών Επιχειρήσεων (Federation of Small Businesses)** κ. Cherry προειδοποίησε ότι οι περισσότερες μικρές επιχειρήσεις είναι απροετοίμαστες για την Έξοδο και ότι τη στιγμή που θα προσπαθούν να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες, δίνεται, με τη μείωση των δασμών, πρόσθετο πλεονέκτημα στους ανταγωνιστές τους από το εξωτερικό. Τέλος, εκπρόσωπος του **British Retail Consortium** δήλωσε ότι «ανησυχεί ιδιαίτερα για τους δασμούς σε ορισμένα ρούχα και κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, για ένα μεγάλο ποσοστό των οποίων οι καταναλωτές είχαν απαλλαγεί από δασμούς από χώρες όπως η Ιταλία και η Τουρκία».

Εκφράζεται, επίσης, η ανησυχία ότι οι Βρετανοί παραγωγοί που εξάγουν στο εξωτερικό θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν αυξημένα εμπόδια σε περίπτωση που άλλες χώρες αντιδράσουν με παρόμοια προστατευτικά μέτρα (π.χ. αυτοκινητοβιομηχανία). Επίσης, εκφράζεται η ανησυχία ότι οι αυξημένες εισαγωγές χωρίς δασμούς από χώρες εκτός ΕΕ θα μπορούσαν να αποδειχτούν καταστροφικές για ορισμένους τοπικούς παραγωγούς, όπως στην περίπτωση του γάλυβα.

Απόφαση αποφυγής δασμών και ελέγχων στη Βόρεια Ιρλανδία

Η Κυβέρνηση του ΗΒ, στο πλαίσιο του προτεινόμενου νέου βρετανικού δασμολογίου, διατυπώνει πρόταση για τη θέσπιση διαφορετικού τελωνειακού καθεστώτος για τη Βόρεια Ιρλανδία σε σχέση με το υπόλοιπο ΗΒ. Σύμφωνα με την πρόταση, δεν θα επιβληθούν δασμοί ή έλεγχοι στα εμπορεύματα που διασχίζουν τα χερσαία σύνορα στη Βόρεια Ιρλανδία, ανεξάρτητα από το αν προέρχονται από την ΕΕ ή εκτός αυτής. Το προτεινόμενο τελωνειακό καθεστώς έχει σαν στόχο να εξασφαλίσει ότι δεν θα υπάρχουν σκληρά σύνορα στο νησί της Ιρλανδίας.

Θα ανοίξει επομένως την αγορά αγαθών της Βόρειας Ιρλανδίας στον ανταγωνισμό από ολόκληρο τον κόσμο, εισάγοντας παράλληλα ελέγχους για τα προϊόντα που διασχίζουν τη Θάλασσα της Ιρλανδίας προς το υπόλοιπο ΗΒ.

Η Ευρ. Επιτροπή δήλωσε ότι θα "αναλύσει προσεκτικά τη συμμόρφωση του σχεδίου του ΗΒ με τους κανόνες του ΠΟΕ και τα δικαιώματα της ΕΕ", καθώς "η διαφοροποιημένη μεταχείριση του εμπορίου στο νησί της Ιρλανδίας και των άλλων εμπορικών συναλλαγών μεταξύ ΕΕ και ΗΒ προκαλεί ανησυχίες". Ο David Henig, του Ευρωπαϊκού Κέντρου Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας, περιέγραψε τη χωριστή αντιμετώπιση της Βόρειας Ιρλανδίας ως μια σαφή παραβίαση των κανόνων του ΠΟΕ που θα ήταν δύσκολο να παραβλεφθεί, δεδομένου ότι «οι αλυσίδες εφοδιασμού διασχίζουν τα σύνορα». Ο κ. Henig πρόσθεσε ότι η απουσία ελέγχων στα σύνορα της Ιρλανδίας ως « an obvious smugglers' charter» που δεν θα συνιστούσε μια βιώσιμη κατάσταση. Ο Stephen Phipson, διευθύνων σύμβουλος της Make UK, της Οργάνωσης των βρετανών κατασκευαστών, δήλωσε για το ίδιο θέμα ότι η απόφαση αποφυγής ελέγχων στα χερσαία σύνορα της Βόρειας Ιρλανδίας θα επιτρέψει σε «κατώτερα» προϊόντα να πλημμυρίσουν την αγορά.

Ο κατάλογος με τις κατηγορίες των προϊόντων επί των οποίων θα επιβληθεί δασμός είναι διαθέσιμος στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://www.gov.uk/government/publications/temporary-rates-of-customs-duty-on-imports-after-eu-exit/mfn-and-tariff-quota-rates-of-customs-duty-on-imports-if-the-uk-leaves-the-eu-with-no-deal>